

Tleskaná a bubnovaná

Bc. Renata Špačková

Cíl: děti rozvíjejí své předčtenářské dovednosti – učí se správně rytmicky vytleskávat slova, opakovat daný rytmus, rytmicky doprovázet říkadla (vytleskáváním, tukáním, hrou na rytmické nástroje), rozvíjejí rytmické citění.

Věk: 4-6 let

Pomůcky: obrázky zvířat a předmětů, košík na obrázky, bubínek, hůlky, malé hračky (musí být tak malé, aby je bylo možno ukryt pod bubínek).

Postup:

a) Tleskaná aneb co je v košíku?

Učitelka do košíku vloží obrázky zvířat a předmětů v dostatečném množství (cca 5 obrázků pro jedno dítě). Děti se posadí do půlkruhu tak, aby dobře viděly na učitelku. Učitelka postupně vytahuje z košíku jednotlivé obrázky. Děti odpovídají dle pořadí, v jakém sedí. Učitelka hru uvede: „Kdo chce získat obrázek, musí ho správně pojmenovat a vyzkoušet vytleskat to, co na obrázku vidí“. Dítě, které správně rytmicky slovo vytleská, získá obrázek. Pokud chybuje, učitelka vrátí obrázek zpět do košíku. Děti se postupně střídají až do chvíle, kdy je košík prázdný. Obrázky si skládají před sebe, následně mohou říci, který obrázek se jim nejvíce líbí a proč. Děti rytmizují 1-4 slabičná slova. Pokud děti rytmizování slov dobře zvládají, vyzkoušíme obměny hry. V obměně děti rytmizují odpovědi na otázky bez obrázků: „Jak se jmenuješ? Vytleskej své jméno. Jaká barva se ti líbí? Vytleskej ji. Jakou máš rád(a) zmrzlinu? Vytleskej.“ apod. K zábavnému procvičování rytmizace využijeme básničky, rozpočítadla. Nejlépe je rytmizovat jednoduchá dětská říkadla, která děti dobře znají (Paci, paci, pacičky, Vařila myška kašičku apod.)

b) Bubnovaná aneb co ukrývá bubínek?

Hra předpokládá, že děti jsou schopny zatleskat či vyťukat slyšený rytmus. Učitelka vytleská velmi jednoduchý rytmus. „Zkusíme si zahrát na hudebníky. Hudebníci musí mít dobré uši a všechno správně slyšet. Poslouchejte, co tleskám já a vyzkoušejte to stejně“. Učitelka vytleská rytmus, úderem do bubínku dá signál pro opakování rytmu dětmi. Vhodné je, aby děti vytleskávaly rytmus individuálně či v malé skupince. Postupně pedagog volí složitější rytmické celky. Podobně budeme hrát hru s bubínky. Pod bubínek, na který budou hrát děti, ukryje učitelka drobnou hračku. Na druhý bubínek učitelka bubnuje rytmus, který děti postupně v malé skupince opakují na první bubínek jeden po druhém. „V bubínku je začarováno malé překvapení. Objeví se, pokud správně na bubínek zabubnujete podle toho, jak budu hrát na bubínek já“. Pokud celá skupinka dětí postupně správně rytmus zopakuje, učitelka

odkryje překvapení pod bubínkem. Lze opakovat stejný rytmus. Případně každé dítě opakuje vždy jiný rytmus, který zabubnuje učitelka.

Zkušenosti s realizací: *Rytmické hry jsou pro děti zábavné. Po zvládnutí vytleskávání lze zařadit i rytmy s rytmičkami, hru na tělo – děti rytmicky dupají, pochodují, pleskají do stehů apod. Rytmické hry lze postupně spojit s chůzí v rytmu. Rytmy nepodceňujeme. Rytmické hry napomáhají dětem při orientaci ve slabičné struktuře slova. Díky tomu dítě snáze pochopí smysl slova. Rytmy napomáhá tomu, aby dítě dokázalo rozkládat slovo na slabiky. Dítě se nenásilně a formou hry učí, že slovo se skládá z menších částí.*

Zdroje:

Klenková, J., Kolbábková, H. (2003). *Diagnostika předškoláka – správný vývoj řeči dítěte*. Brno: MC nakladatelství, str. 88.